Lietas Nr. C14055813
Lietas arhīva Nr. C-0105-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Gulbenē 2014.gada 6.februārī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese M.Bogdane

ar tiesas sēžu sekretāri A.Avotiņu

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 17.septembrī /pers. C/ (turpmāk tekstā – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. D/ (turpmāk tekstā – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Pēc trūkumu novēršanas lieta ievesta 2013.gada 20.novembrī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka puses laulībā nav sastāvējušas, taču pusēm ir kopīgs bērns /pers. E/, dzimis/datums/. Atbildētājs bērnu ir atzinis par savu un 13.12.1999 tika noteikta bērna paternitāte. Prasītāja norāda, ka kopš 01.10.2013 ar atbildētāju kopā nedzīvo, bērns dzīvo pie prasītājas un atrodas prasītājas apgādībā. Atbildētājs par bērnu neinteresējas un līdzekļus viņa uzturam nedod.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, MK noteikumiem Nr.37, lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna /pers. E/, dzimuša/datums/uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā līdz brīdim, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt. Lūdz noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību 2013.gada 18.decembrī norādījis, ka šobrīd atrodas pirmstiesas aizturēšanas cietumā, no uzturlīdzekļu piedziņas neizvairīsies, uzturlīdzekļi tiks doti, kad tas būs iespējams. Norādījis, ka prasību atzīst daļēji. 2014.gada 31.janvārī atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību norāda, ka prasību atzīst daļēji – Ls 40,-.

Uz tiesas sēdi puses nav ieradušās, nav tiesai darījušas zināmus savus neierašanās iemeslus. Par lietas izskatīšanas laiku un vietu savlaicīgi paziņots.

Tiesa, vadoties no Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas, secina, ka iespējams lietu izskatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

Tiesa pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā esošo dzimšanas apliecības kopiju (lietas 5.lapa) apstiprināts, ka /pers. E/, dzimuša/datums/, vecāki prasītāja un atbildētājs.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vecākiem. Līdz ar to likums nosaka atbildētāja pienākumu uzturēt bērnu.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Atbildētājs prasību atzinis daļēji. No viņa pēdējā paskaidrojuma tiesai izriet, ka iebildumi ir par prasīto uzturlīdzekļu summu, jo prasība tiek atzīta par uzturlīdzekļu došanu Ls 40,- apmērā. Nekādus pārbaudāmus iebildumus atbildētājs tiesai nav darījis zināmus.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad vecāku materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļu piedziņa pēc prasītājas lūguma uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2013.gada 17.septembra. Apmierināms ir prasītājas lūgums spriedumu izpildīt nekavējoties, jo to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Līdz 2013.gada 31.decembrim, saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - 2

minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 200 latu, t.i., vadoties no *Euro* ieviešanas kārtības likumā noteiktā – EUR 284,57.

Sākot no 2014.gada 1.janvāra, saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu, Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot valsts nodevas apmēru no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 153.67 (Ls 108.00). Piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 9.82 (Ls 6.90) apmērā (lietas 2.lapa).

Vadoties no spriedumā norādītā un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 190.-193., 204.^{1} , 250^{25} , 250^{27}, 450.pantiem, tiesa

nosprieda:

apmierināt pilnībā /pers. C/ prasību.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, par labu /pers. C/, /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. E/, /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi sākot no 2013.gada 17.septembra līdz brīdim, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 153.67 (viens simts piecdesmit trīs *euro* un 67 centi) (Ls 108.00), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9.72 (deviņi *euro* 72 centi) (Ls 6.90)**,** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma pasludināšanas dienas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 6.februāra.

Tiesnese M.Bogdane